

Täysistunto

Torstai 8.12.2016 klo 15.59—0.33

2.4. Suullinen kysymys turvapaikanhakijoiden kohtelusta (Stefan Wallin r)

Suullinen kysymys SKT 135/2016 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Seuraava kysymys, edustaja Wallin.

Keskustelu

16.52 **Stefan Wallin r:** Talman! Finland har nyligen prickats av FN för dålig behandling av asylsökanden. FN:s tortyrkommitté är bland annat oroad över det faktum att Finland inte tillräckligt bra identifierar offer för tortyr och offer för människohandel samt att skyddet för dem är bristfälligt.

Arvoisa puhemies! Tämäkin kysymys liittyy tavallaan välittämiseen. Suomi on äskettäin saanut YK:lta moitteita turvapaikanhakijoiden kohtelusta. YK:n kidutuksen vastainen komitea on huolestunut muun muassa siitä, että Suomi ei tunnista riittävän hyvin kidutuksen uhreja ja että ihmiskaupan uhrien tunnistaminen ja suojelu on puutteellista. Tilanne on kiu-sallinen meille suomalaisille, ja on syytä olla huolestunut, jos maamme ei yritä parantaa turvapaikanhakijoiden hyvinvointia ja olemassaoloa. Vasta kun painostus on tarpeeksi ko-vaa ja ehkä kansainvälistä, tapahtuu jotain, ehkä. Kysynkin pääministeriltä: miten hallitus suhtautuu YK:n moitteisiin, ja millä aikataululla aiotte parantaa tilannetta?

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Tähän kysymykseen vastaa sisäministeri Risikko.

16.53 **Sisäministeri Paula Risikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Nämä ovat erittäin tärkeitä asioita, mitä nostatte, ja kyllähän tämä komitea, mikä teki arvi-oita, on hyvin tarkkaan miettinyt ne suosituksensa. Sen jälkeen, kun nämä mittauksetkin on tehty, me olemme parantaneet todella paljon toimintoja, ja kaikki nämä, mitä sanotte, ote-taan hyvin vakavasti. Siellä kiinnitettiin huomiota esimerkiksi ihmiskaupan uhrien kohte-luun mutta myöskin kidutuksenvastaiseen ja yleensä kidutuksen kokemuksen omaavien turvapaikanhakijoiden auttamiseen. Meillä on erikoistuneita henkilöitä Migrissä, joiden osaaminen on erikoistunut heidän kohteluunsa ja myöskin sen miettimiseen, mitä kaikkea heille voidaan auttaa. Ihmiskaupan uhriksi joutumisen välttämiseen liittyen meillä on Jout-senon vastaanottokeskus, joka on kehittänyt toimintamalleja. Meillä ei ole mitään hävettä-vää, me olemme todella paljon tehneet tässä.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Lisäkysymyksiä voi varata painamalla V-painiket-ta ja nousemalla seisomaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 127/2016 vp

16.54 **Stefan Wallin r** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä YK:n lista moitteista valitettavasti jatkuu, ja myös väkivaltaa kohdanneiden naisten asema huolestuttaa. STM on, hyvä näin, ilmeisesti parantamassa turvakotien rahoitusta kolmen vuoden aikana 2 miljoonalla eurolla. Me ruotsalaisessa eduskuntaryhmässä olemme varjobudjetissamme esittäneet turvakodeille 15 miljoonaa euroa, ja kysynkin hallitukselta: miten hallitus arvioi, että nämä tiedossa olevat puutteet pystytään korjaamaan 2 miljoonan vuosittaisella lisärahoituksella?

16.54 **Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Suomi on ratifioinut tuon Istanbulin sopimuksen, jonka yhtenä osana on se, että meillä on riittävästi turvakoteja niille henkilöille, jotka tuon paikan tarvitsevat. Me olemme matkalla, me emme ole vielä siinä kohdassa, että voisi sanoa, että on kaikille tarvitseville. Tämä 2 miljoonan euron määräraha on ensi vuodelle. Omissa taloussuunnitelmissaan hallitus on varannut samansuuruisen rahan vuodelle 18, vuodelle 19. Tämä on prosessi, joka jatkuu. Toisekseen vielä joulukuun aikana avataan 24/7 avoinna oleva puhelinpalvelu, joka on yksi osa sitä, että tämä ratifiointipäätös tulee toteen. Sen puhelinpalvelun avautumisaika on joulunalusviikolla. Eli näitä toimenpiteitä, joilla tähdätään siihen, että täysimääräisesti Istanbulin sopimuksen täytämme, tehdään. Työ on kesken.

16.55 **Ben Zyskowicz kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Jos mediasta oikein havaitsin, niin tämä samainen komitea on antanut Suomelle pyyhkeitä myös siitä, että kun rikollisia tai rikolliseksi epäiltyjä kuljetetaan oikeuteen ja muuallekin, niin heille on joskus laitettu käsiraudat. Nyt kysyn, ministeri Risikko: onko todellakin se suurin ongelma se, että roistoille pannaan käsiraudat, vai onko suurempi ongelma se, että näissä kuljetuksissa usein — tai en nyt sano usein, mutta aika ajoin — tapahtuu niin, että mitä vakavimmistakin rikoksista tuomitut tai epäillyt karkaavat kaupungille aiheuttaen näin vaaraa mahdollisille uusille uhreille?

16.56 **Sisäministeri Paula Risikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Aivan niin kuin edustaja totesi, aina pitää arvioida se tilanteen vakavuus. Olen aivan vakuutunut siitä, että esimerkiksi poliisi ei käytä koskaan käsiraudoja turhan vuoksi, koska aina on myös vaaratilanteita, kun ollaan autossa henkilön kanssa.

Tähän liittyen: kyllähän tämäkin ohje ja suositus on otettu vakavasti — se on tuolla oikeusministeriön puolella — ja olemme siitä keskustelemassa, mutta olen samaa mieltä kanssanne, että aina pitää katsoa se vakavuus, eikä niitä turhaan käytetä.

16.57 **Juho Eerola ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Näiden kidutettujen ja väkivaltaa kohdanneiden turvapaikanhakijoiden lisäksi turvapaikanhakijoiden joukossa on myös kiduttajia ja väkivallantekijöitä, jopa sotarikollisia. Kiristyneen maahanmuuttopolitiikan myötä näistäkin entistä useampi saa kuitenkin sitten käännytyspäätöksen. Nyt kuitenkin valitettavasti aika moni käännytystä odottava turvapaikanhakija pakenee maan alle ja heitä ei saada käännytettyä. Kysynkin vastaavalta ministeriltä: mitä keinoja hallituksella on sitten näiden maassa laittomasti oleskelevien ja käännytystä pakoilevien turvapaikanhakijoiden suhteen?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 127/2016 vp

16.58 **Sisäministeri Paula Risikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On todella vakava ongelma ja haaste, jos meillä lisääntyy laittomasti maassa olevien henkilöiden määrä, koska laittomasti maassa oleva on laittomasti maassa, ja meidän lähtökohtamme on se, että täällä ei pidä olla laittomasti maassa olevia. Mitä me olemme tekemässä? Me olemme nyt koko tämän syksyn ajan arvioineet sitä, että nyt kun tulee kielteisiä turvapaikkapäätöksiä, niin saattaa käydä niin, että joku ei sitten vapaaehtoisesti lähdekään. Ja siihenhän me pyrimme kaikilla niillä keinoilla, mitä me nyt valmistelemme, että vapaaehtoinen paluu olisi niin houkutteleva, että sitä käytettäisiin. Mutta olemme myös varautuneet toimenpiteisiin, jos vapaaehtoinen paluu ei onnistu, erilaisilla toimenpiteillä eri ministeriöitten kanssa. Tulemme julkaisemaan tästä ohjelman ennen joulua.

Kysymyksen käsittely päättyi.